

Universitätsbibliothek Paderborn

**Trismegistus Doctrinæ Christianæ Tertio Continuatus,
Seu Brevis Expositio Sciendorum De Ultima Voluntate
Hominis Christiani In Spiritualibus, Atque Temporalibus,
Methodo Morali-Theologica concinnata, ...**

Mayr, Cherubinus

Salisburgi, [ca. 1735]

§. III. Quinam Testamenta facere possint, vel non possint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-42295

ibid. Vindicit ergò amicus bona Mævii,
quorum dominus est factus, non jure hæ-
redis, sed donatarii.

§. III.

**Quinam Testamenta facere possint,
vel non possint?**

Punctum I. *Quæ sit de hoc Regula genera-
lis?*

RESOL. Regula generalis hæc datur: *Te- I § 1
stamentum facere potest quilibet, qui neque
natura, neque Jure prohibetur.* Est nempe fa-
ctio testamenti de genere non prohibito-
rum, seu communiter permissorum, de qui-
bus procedit illud Glossæ communiter re-
ceptæ in cap. inter corporalia. *§. non invenitur.
de translat, Episc. concessum intelligitur, quod ex-
pressè non prohibetur, arg. l. 1. §. 1. ff. de testib. &
l. 43. §. 1. ff. de Procurat.*

Punctum II. *Quinam à fætione testamenti
probibeantur naturâ?*

RESOL. I. Aliqui prohibentur naturâ *I. § 1
ob defectum animi, aliqui ob defectum
corporis. Ob defectum animi prohibentur I.
Infantes ante usum rationis, regulariter se-
ptimô primùm annô allucescentem. II. Fu-
riosi, amentes, & mente capti, quando
actualiter usu rationis privati existunt.;*
Valet enim testamentum furiosi, quod ante

150 *Distinctio II. Caput I. §. III.*

*furorem consummavit, textu claro l. 20. §. 4. ff.
Qui testam. facere. vel quod in lucidis inter-
vallis condidit, l. 9. Cod. e.t.*

152 RESOL. II. *Ob defectum corporis ab ipsa
natura testari prohibentur Surdi, & Muti-
simul, si tales sint à nativitate; secùs si pri-
mùm in decursu vitæ per accidens tales
effecti sint. L. 10. C. Qui testam. facere Ec.
ubi etiam disponitur, quod mutus tantum,
vel surdus tantum, sive à natura, sive per
accidens, possit facere testamentum vali-
dissimum, ille quidem in scriptis, si scri-
bere didicerit; hic verò vel oretensis, vel
in scriptis. Porrò *Surdus* hic intelligitur,
qui planè nihil percipit, & *Mutus*, qui ni-
hil eloqui potest, non autem surdaster,
vel balbus, qui difficulter audit, vel loqui-
tur, arg. l. 10. cit.*

153 RESOL. III. *Cæcus, sive à natura, si-
ve ex accidenti, non prohibetur testari,
sed permittitur facere testamentum nuncu-
pativum, iuxta formam præscriptam in L. 8.
C. Qui testam. facere Ec. quatensis scilicet
præter alias Juris solemnitates adhibeat
Notarium, vel octavum testem, quia testa-
mentum à testatore coram testibus ore-
nus enuntiatum conserbat, & unà cum
iisdem testibus subscribat, ac signet.*

*Punctum III. Quinam testari prohibeantur
à Jure?*

RE-

RESOL. I. Aliqui prohibentur de Jure¹⁵⁴ Civili; alii de Jure Canonico, de quibus in sequenti Puncto. De Jure Civili quidam à faciendo testamento arcentur ob defectum etatis; nonnulli ex defectu integri statūs; plures ob vitium morum. Ita P. Robertus König ad tit. de testam. num. 18. Unde sit

RESOL. II. Ob defectum etatis testari prohibentur Impuberis, etiam ad pias causas; quia præsumitur ordinariè judicium in illis non esse sufficienter defæcatum, s. 1. Inst. Quibus non est permisum &c. Neque hic malitia supplet ætatem, cùm leges præcisè certum annorum numerum, scilicet quartum decimum in masculis, in fœminis vero duodecimum completum requirant. L. 5. ff. Qui testam. facere &c. Sic tamen, ut hæc completio non debeat esse de momento in momentum, sed moralis, arg. l. cit. Porro Puberes facti, testari possunt etiam sine authoritate Curatoris, secùs quam permisum sit eis disponere inter vivos; quia, cùm effectus testamenti referatur in tempus post mortem, hac ratione sibi in vita non præjudicant.

RESOL. III. Ex defectu integri statūs testari prohibentur I. Servi. L. 16. & 19. ff. Qui testam. facere &c. II. Capti ab hostibus, l. 8. pr. ff. eod. tit. Si tamen ante captivitatem testamentum ritè fecerint, illud sustineri

debet, vel jure postliminii, si redierunt,
vel ex L. Cornelio, si apud hostes decesse-
rint. *L. 18. ff. de capt. & postlim. revers.* III. Ob-
fides, ad normam *l. 11. ff. Qui testam. facere.*
IV. Filiis familiis, qui non nisi de bonis ca-
strenibus, vel quasi castrenibus testari per-
mittuntur, *l. penult. & ult. C. eod. tit.*

157 RESOL. IV. *Ob vitium morum Jure Ci-
vili testari prohibentur* I. *juridicè Prodigî,*
postquam ipsis est interdicta bonorum admi-
nistratio, l. 2. Inst. Quibus non est permisum &c.
II. *Rei perduellionis, l. 20. C. de accusat.*
III. *Deportati, qui à toto Romano Impe-
rio ejiciuntur, ità ut etiam Jus Civitatis
Romanæ perdant. L. 8. f. 2. ff. Qui testam.
facere. Hodie Deportatis æquiparantur Ban-*
niti, seu proscripti ab Imperatore, vel Ca-
mera Imperiali. IV. Damnati ad mortem,
naturalem, vel civilem, cit. l. 8. quorum
tamen bona Jure novo relinquuntur De-
scendentibus, & Ascendentibus usque ad
tertium gradum, si adsint, per Nov. 134.
cap. ult. V. Rei criminis lœsæ Majestatis,
L. 5. C. ad L. Jul. Majestatis. VI. Hæretici,
L. 4. & 5. C. de hæreticis; itemque eorum re-
ceptores, defensores, & fautores, Autb. Cre-
dentes. C. eod. Quod tamen nunc de solis
non toleratis est intelligendum.

Cæterū, exceptis impuberibus, om-
nes alii; solo Jure Civili prohibiti, testa-
ri

ri possunt ad pias causas, cùm testamentum pium non subjaceat dispositioni Juris Civilis. Engel b.t. num. 4. Reiffenstuel e.t. num. 321. & alii; Favétque L. I. C. de SS. Ecclef. unicuique concedens licentiam testandi ad piam causam.

Punctum IV. *Quinam testari prohibeantur à Jure Canonicō?*

RESOL. I. Aliqui prohibentur ob conditionem statūs, aliqui in pœnam delicti. In pœnam delicti prohibentur I. etiam hoc Jure Hæretici, eorumque Fautores ac Receptatores, cap. 13. §. credentes, de Hæret. quæ tam proibitio rursus ad Acatholicos in Imperio toleratos non porrigitur, ut communiter observant DD. II. Percussores, ac Persecutores S.R.E. Cardinalium, cap. fin. de Pœnis, in 6. III. Usurarii manifesti, donec substantiam fœnore collectam restituant, aut de restitutione sufficienter caveant, cap. ult. de Usur. in 6. Quæ dispositio indirectè etiam tangit Judæos, quatenus Jus Canonicum à Civili tacitè recipitur, ut cum Zoëfio & Schambogen notat Schmier cit. n. 60.

RESOL. II. Ob conditionem statūs testari prohibentur I. Episcopi, & Clerici Sæculares, non quidem de bonis patrimonialibus, & quasi talibus, eoque relatis; sed de bonis Beneficialibus superfluis; & vi Juris Communis quidem, neque ad causas pias,

K 5 ne-

neque ad profanas, per cap. 1. 7. 8. 9. § 12.
de testam. Textus præ cæteris clarior ex-
stat in cit. cap. 9. sub his formalibus : Licet
Clerici de his, quæ paternæ successionis vel cognationis intuitu, aut de artificio sunt adepti, seu donec consanguineorum, aut amicorum, non habito respectu ad Ecclesiam, pervenerunt ad ipsos, liberè disponere valeant; de his tamen, quæ consideratione Ecclesiæ acceperunt, nullum de Jure possunt facere testamentum. Ratio hujus redditur in
cit. cap. 7. Quia in officiis charitatis primo
loco illis tenemur obnoxii, à quibus bene-
ficium cognoscimus accepisse; cùm igitur
Episcopi, ac alii Beneficiati, non exiguos,
sed amplos fructus ab Ecclesia percipient,
æquum est, ut penes Ecclesiam fructus su-
perflui permaneant, sive illi intestati dece-
serint, sive aliis conferre voluerint. Nihi-
lominus, nemine ambigente, potest Summus
Pontifex concedere Beneficiatis liberam de
prædictis bonis testandi facultatem *ad cau-
sas pias*; quidnî etiam consuetudo ità testan-
di introduci? Layman, Navarrus, cum com-
muni, & certa aliorum, arg. cap. 12. e.t. cùm
prohibitio testandi ad causas pias sit solùm
Juris humani. Quid autem sentiendum de
consuetudine ità testandi etiam *ad causas pro-
fanas*, vide præter alios innumeros, P. Reif-
fenstuel cit. à num. 335. & Schmier à num. 89.
qui

qui se huic consuetudini viritim, & zelosè
opponunt.

RESOL. III. Ob conditionem statūs de Jure 160

Canonico testari prohibentur II. Religiosi
professi. Cùm enim per votum tolemne
Paupertatis sint omni dominio rerum tem-
poralium exuti, per consequens nec de eis
testari, nec testamentum ante Professio-
nem conditum revocare queunt. *Can. 7. 19.*
quæst. 3. & auth. Ingressi, Cod. de SS. Eccless. Quod
verum est, etiamsi Prælatus testandi licen-
tiam concederet; cùm nec ipse habeat te-
standi potentiam, nemo autem dat, quod
non habet. *L. traditio 20. ff. de acquir. rer. dom.*
Certè tamen Summus Pontifex licentiam
potest dare Religioso, ad pias causas testan-
di de bonis, quorum de facto administra-
tionem habet; quam de Jure, vel con-
suetudine habent Religiosi Ordinum Milita-
rium: & frequenter Summus Pontifex da-
re solet aliis Religiosis, si extra Monasterium
Ecclesiasticum beneficium, præsertim Epi-
scopatum, vel Cardinalatum obtineant.
Alias exceptiones, præsertim Scholasticos,
& Coadjutores non formatos Societatis
JESU, concernentes, videsis apud Authores
passim. De Religioso Novitio cujuscun-
que Religionis, quòd liberè de bonis suis
testari possit, antequam profiteatur, non
est dubium. Quòd si instituerit hæredem

extraneum, communis Sententia afferit talia bona, secuta Professione, ad dies vitæ Religiosi Professi remanere penes Monasterium, si alias dominii capax sit; post mortem tamen talis Religiosi esse restituenda hæredi. Bartolus *ad Auth. si qua mulier.*
num. 10. Abbas *ad cap. In præsentia, de probat.*
num. 58. &c seq. Veruntamen P. Schmier *l.cit.*
cap. I. num. 116. tenet oppositum; quia nisi Novitus aliud exprimat, censetur eo modo testari velle, quo alius, ut scilicet hæres institutus statim capiat hæreditatem, quam primùm testator desinet esse dominus.

CAPUT II.

De Hæredum Institutione, & substitutione.

§. I.

Expositio Doctrinæ Christianæ.

Punctum I. *Quid, & quotuplex sit Hæres?*

16. **R**ESOL. I. *Hæres* in genere dicitur illa persona, quæ in universum Jus defuncti vel ex testamento, & dispositione testatoris, vel ab intestato, & dispositione Legis succedit: ut colligitur ex *l. 59. &c 62. ff. de R. J.* Talis in omni testamen-